

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 18CoE/32/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8411200293
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Babinová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8411200293.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Daniely Babinovej a členov senátu JUDr. Mariany Muránskej a Mgr. Miloša Koleka v exekučnej veci oprávneného: EX CREDIT a.s., IČO: 36 572 586, so sídlom Šustekova č. 49, Bratislava, proti povinnému: I. G., nar. XX.XX.XXXX, G. č. XXX, Z. Z. S. pre vymożenie pohľadávky vo výške 538 eur s prísl. a trov exekúcie, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Kežmarok č.k. 5Er/43/2011-44 zo dňa 31.10.2018 jednohlasne takto

rozhodol:

Zrušuje uznesenie a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením Okresný súd Kežmarok (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „exekučný súd“) zastavil konanie o návrhu na vydanie pokynového uznesenia.
2. Citoval § ustanovenia § 9a, § 36 ods. 8,9 a 13 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov, § 159 a § 161 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).
3. V odôvodnení súd prvej inštancie uviedol, že z dikcie jazykového vyjadrenia ust. § 36 ods. 13 Exekučného poriadku vyvodil, že v predmetnom prípade ide o osobitný incidenčný spor medzi oprávneným a súdnym exekútorom končiaci sa vydaním rozhodnutia - exekučného titulu oprávneného voči súdnemu exekútorovi. Konštatoval, že vzhľadom na skutočnosť, že na Okresnom súde Košice 1 prebieha súdne konanie (začaté skôr než bol podaný návrh na vydanie pokynového uznesenia) sp. zn. 17C/178/2014 o zaplatenie sumy vo výške 37.521,00 eura s prísl., pričom suma, ktorá je predmetom návrhu na vydanie pokynového uznesenia, je už predmetom tohto konania, je v prebiehajúcom konaní o návrhu na vydanie pokynového uznesenia daná neodstrániteľná prekážka konania - prekážka začatého konania, na ktorú je súd povinný v ktoromkoľvek štádiu konania prihliadať ex offio; a ktorej prítomnosť v konaní vedie k nevyhnutnému následku, ktorým je zastavenie konania.
4. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie oprávnený. Nestotožnil sa záverom súdu prvej inštancie, že konanie o návrhu na vydanie pokynového uznesenia bolo zastavené z dôvodu litispencie. V predmetnom konaní súdny exekútor započítal sumu 32,80 eura, ktorá bola vymožená od povinného pre oprávneného so svojou súkromnou pohľadávkou, ktorú eviduje voči oprávnenému. Medzi súdnym exekútorom na jednej strane a oprávneným a povinným na strane druhej je verejnoprávny vzťah, sledujúci zabezpečenie funkcií štátu. Právny vzťah súdneho exekútora a účastníka exekučného konania nemôže byť považovaný za súkromnoprávny vzťah a preto súdny exekútor nemôže disponovať s vymoženými finančnými prostriedkami tak, ako keby on bol sám dlžníkom voči oprávnenému. V danom prípade neobstojí ani tvrdenie súdneho exekútora, že existuje prekážka skôr začatého konania tzv. litispencia. Podľa jeho názoru, podaním návrhu na vydanie pokynového uznesenia nezačalo nové súdne konanie. Podľa § 36 ods. 13 Exekučného poriadku súd môže na

návrh oprávneného a po predchádzajúcom vyjadrení exekútora uložiť exekútorovi povinnosť poukázať peňažné prostriedky oprávnenému do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia. Uznesenie, ktorým súd v danej veci rozhodne je rozhodnutím procesným, ktorého úlohou je zabezpečiť disciplínu súdneho exekútora pri nakladaní s peňažnými prostriedkami prijatými už v prebiehajúcom exekučnom konaní. V danom prípade sa nejedná o prekážku litispendencie. S poukazom na uvedenú argumentáciu žiadal, aby odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvej inštancie, a to tak, že uloží povinnosť súdnemu exekútorovi L.. M.. N. C., aby v exekučnom konaní vedenom pod č.k. EX 5/2011 poukázať oprávnenému vymoženú sumu celkovo vo výške 32,80 eura v lehote 3 dní od právoplatnosti uznesenia.

5. Vo vyjadrení k odvolaniu oprávneného súdny exekútor L.. M.. N. C. súhlasil so záverom súdu prvej inštancie o existencii prekážky litispendencie, ako aj s napadnutým rozhodnutím o zastavení konania. Súdny exekútor nesúhlasil s vyjadrením oprávneného, že na prekážku litispendencie nie je možné prihliadnuť s poukazom na postavenie súdneho exekútora ako vykonávateľa súdnej moci, keďže v prípade, ak súd rozhoduje o povinnosti súdneho exekútora poukazovať vymožené finančné prostriedky oprávnenému, má procesné postavenie účastníka konania. Ani orgán verejnej moci, ani súkromná osoba nemôže byť dvakrát zviazaná k tomu istému. Súdny exekútor ďalej uviedol, že nárok oprávneného podlieha premlčaniu vo všeobecnej premlčacej dobe, a teda v tomto konaní je potrebné vzniesť námietku premlčania v trojročnej premlčacej dobe. Súdom uložená povinnosť vyplatiť finančné prostriedky oprávnenému by sa nepochybne týkala práv súdneho exekútora vyplývajúcich z činnosti exekútora ako osoby vykonávajúcej verejnú moc a nepripustenie exekútora ako účastníka konania, ktorý má oprávnenie podať sťažnosť, by malo za následok odňatie možnosti súdneho exekútora konať pred odvolacím súdom. Zároveň oznámil skutočnosť, že oprávnený EX CREDIT, a.s. mu zaslal dokument Započítanie pohľadávok jednostranným právnym úkonom, ktorým mu oznámil započítanie svojej pohľadávky voči jeho úradu s jeho pohľadávkou voči oprávnenému tak, že zanikli v časti, v akej sa kryjú. Nejde o jediný takýto právny úkon zo strany oprávneného voči nemu. Došlo teda k situácii, kedy oprávnený sám vykonal úkon, ktorý označuje vo svojom návrhu na vydanie pokynového uznesenia za protiprávny. Súdny exekútor preto navrhol, aby odvolací súd potvrdil zastavenie konania o návrhu oprávneného na vydanie pokynového uznesenia.

6. Vo vyjadrení k vyjadreniu súdneho exekútora oprávnený uviedol, že sa pridriava svojich doterajších podaní vo vzťahu k započítaniu pohľadávok súdneho exekútora voči pohľadávkam oprávneného a vo vzťahu k neexistencii prekážky litispendencie v tomto konaní. Vo vzťahu k vznesej námietke premlčania uviedol, že v čase vedenia exekúcie môže oprávnený kedykoľvek podať súdu návrh uložiť exekútorovi poukázať peňažné prostriedky oprávnenému a takýto návrh nie je obmedzený lehotou.

7. K vyjadreniu oprávneného podal vyjadrenie súdny exekútor, v ktorom zotrval na svojich doterajších tvrdeniach.

8. Krajský súd v Prešove ako odvolací súd príslušný na rozhodnutie o odvolaní v zmysle § 34 CSP preskúmal napadnuté rozhodnutie spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v súlade s § 379 a § 380 CSP v spojení s § 243h ods. 1 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov, bez nariadenia pojednávania, pričom dospel k záveru, že odvolanie oprávneného je dôvodné.

9. Podľa § 243h ods. 1 Exekučného poriadku ak tento zákon v § 243i až 243k neustanovuje inak, exekučné konania začaté pred 1. aprílom 2017 sa dokončia podľa predpisov účinných do 31. marca 2017. Pravidlá pre pridelovanie vecí exekútorom podľa § 55 ods. 4 a 5 sa použijú len s ohľadom na veci pridelené podľa predpisov účinných po 1. apríli 2017.

10. Podľa § 9a ods. 1 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti účinného do 31.03.2017 (ďalej Exekučný poriadok), ak to povaha veci nevylučuje, v konaní podľa tohto zákona sa primerane použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku.

11. Podľa § 37 ods. 1 Exekučného poriadku účastníkmi konania sú oprávnený a povinný; iné osoby sú účastníkmi len tej časti konania, v ktorej im toto postavenie priznáva tento zákon. Ak súd rozhoduje o trovách exekúcie, účastníkom konania je aj poverený exekútor.

12. Podľa § 36 ods. 8 Exekučného poriadku ak exekútor prijme peňažné prostriedky, je povinný tieto poukázať oprávnenému bezodkladne, najneskôr do 14 dní od ich prijatia, ak odsek 9 alebo štvrtá časť tohto zákona neustanovuje inak alebo ak sa exekútor s oprávneným písomne nedohodol inak. Lehota na poukávanie peňažných prostriedkov nesmie byť dlhšia ako 90 dní; dohody, podľa ktorých má lehota presiahnuť 90 dní, sú neplatné. Ak exekútora zastupuje zástupca alebo ak ide o náhradníka exekútora, uplatní sa povinnosť podľa prvej vety uplynutím 14-dňovej lehoty počítanej odo dňa, keď sa zástupca alebo náhradník ujal exekútorského úradu.

13. Podľa § 36 ods. 9 Exekučného poriadku lehota na poukávanie plnení podľa odseku 8 sa uplatní, ak prijaté čiastkové plnenie presiahne päť eur a pri platbách poukazovaných exekútorom oprávnenému do zahraničia 50 eur.

14. Podľa § 36 ods. 13 Exekučného poriadku ak exekútor oprávnenému peňažné prostriedky podľa odsekov 8 a 9 nepoukáže, môže súd na návrh oprávneného a po predchádzajúcom vyjadrení exekútora uložiť exekútorovi povinnosť poukázať peňažné prostriedky oprávnenému do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia.

15. Podľa § 46 ods. 1 Exekučného poriadku plnenie exekútorovi má rovnaké účinky, ako keby povinný plnil oprávnenému. Splnenie dlhu preukáže povinný písomným potvrdením o splnení dlhu alebo jeho časti podľa § 36 ods. 10 alebo exekútor poukázaním prijatých plnení oprávnenému.

16. Podľa ust. 159 CSP, začatie konania bráni tomu, aby o tom istom spore prebiehalo na súde iné konanie. Ak na súde prebieha o tom istom spore iné konanie, súd zastaví konanie, ktoré sa začalo neskôr.

17. Z obsahu spisu vyplýva, že v prejednávanej exekučnej veci exekučný súd poveril súdneho exekútora L.. M.. N. C. so sídlom Exekútorského úradu Košice dňa 10.03.2011 vykonaním exekúcie na vymoženie povinnosti povinného zaplatiť oprávnenému sumu 538 eura s príslušenstvom. Exekučný súd na základe žiadosti oprávneného uznesením č.k. 5Er/43/2011-11 zo dňa 12.08.2013, pripustil zmenu súdneho exekútora L.. M.. N. C. a vykonaním exekúcie poveril súdneho exekútora M.. F. G. A..

18. Návrhom zo dňa 28.12.2016 oprávnený žiadal od exekučného súdu vydať pokynové uznesenie, na základe ktorého by bola podľa § 36 ods. 13 Exekučného poriadku uložená povinnosť súdnemu exekútorovi L.. M.. N. C. povinnosť poukázať peňažné prostriedky vo výške 32,80 eura oprávnenému do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia, keďže daný súdny exekútor ich zadržal a nepoukázal podľa § 36 ods. 8 Exekučného poriadku oprávnenému.

19. Voči tomuto návrhu súdny exekútor L.. M.. N. C. vo svojom vyjadrení oponoval tým, že predmetná suma bola z jeho strany jednostranne započítaná podľa § 358 a nasl. Obchodného zákonníka, o čom bol oprávnený oboznámený. K vyjadreniu súdny exekútor priložil kópiu predmetného jednostranného zápočtu č. 5/2013 zo dňa 31.12.2013. Poukázal na skutočnosť, že finančné prostriedky vo výške 32,80 eura sú predmetom aj konania o žalobe oprávneného proti súdnemu exekútorovi ako žalovanému v konaní vedenom Okresným súdom Košice I pod sp. zn. 17C/178/2014. V danej veci je tak daná prekážka litispendencie.

20. Odvolací súd v prvom rade poukazuje na skutočnosť, že návrh oprávneného na vydanie pokynové uznesenia voči súdnemu exekútorovi L.. M.. N. C. podľa § 36 ods. 13 Exekučného poriadku, je návrhom podaným v už prebiehajúcom exekučnom konaní, ktoré exekučný súd vedie pod sp. zn. 5Er/43/11, a jeho podaním nedochádza k začatiu osobitného konania.

21. Medzi tzv. negatívne procesné podmienky zaraďujeme prekážku litispendencie. Prekážka začatého konania vyjadruje, že o tom istom predmete a medzi tými istými osobami nemôže byť konanie začaté na tom istom alebo inom súde. Totožnosť sporu je daná dvoma kritériami, ktorými sú totožnosť predmetu sporu a totožnosť strán. O tých istých účastníkoch ide aj keď vystupujú v opačnom procesnom postavení. Totožnosť predmetu sporu je daná v prípade, ak predmetom druhého, neskôr začatého sporu je ten istý nárok, ktorý je uplatňovaný už v spore prvom. Totožnosť nároku nemôže byť posudzovaná len podľa žalobného návrhu, ale tiež podľa právneho dôvodu. Týmto dôvodom je právny pomer, o ktorý žalobca

svoj nárok opiera a ktorý vychádza zo súhrnu skutočností, ktoré žalobca tvrdí na odôvodnenie svojho nároku.

22. Súdny exekútor L.. M.. N. C. nie je súdnym exekútorom povereným v tomto exekučnom konaní vykonať exekúciu, pretože bol právoplatným rozhodnutím exekučného súdu zo dňa 12.08.2013 z danej funkcie v tomto konaní odvolaný. Nemá postavenie účastníka tohto konania, nakoľko súdnemu exekútorovi Exekučný poriadok toto postavenie nepriznáva (§ 37 ods.1) a nepriznáva ho ani poverenému exekútorovi s výnimkou rozhodnutia o trovách exekúcie, čo v tomto prípade splnené nebolo.

23. Z uvedenej príčiny nie je preto dôvodné poukazovať na litispendenciu vo vzťahu ku konaniu vedenému Okresným súdom Košice I pod sp. zn. 17C/178/2014, ktorého stranami sporu sú oprávnený na strane žalobcu a súdny exekútor L.. M.. N. C. na strane žalovaného. Chýba tu totožnosť účastníkov konania.

24. Novela Exekučného poriadku vykonaná zákonom č. 299/2013 Z.z. zaviedla do § 36 vzhľadom na pretrvávajúce problémy s poukazovaním prijatých plnení zo strany súdnych exekútorov oprávnenému povinnosti súdneho exekútora poukázať oprávnenému prijaté peňažné prostriedky bezodkladne, avšak najneskôr do siedmich dní od ich prijatia, ak Exekučný poriadok neustanovuje inak. Z dôvodovej správy k tomto ustanoveniu vyplýva, že vzhľadom na závažnosť porušenia povinnosti súdneho exekútora poukázať prijaté plnenia oprávnenému a účel predmetného opatrenia sa výslovne ustanovuje, že porušenie tejto povinnosti exekútora je závažným disciplinárnym previnením. Podľa dôvodovej správy sa nad rámec vyvodenia disciplinárnej zodpovednosti súdneho exekútora sa vnáša do systému poukazovania prijatých platieb nový inštitút tzv. pokynového uznesenia súdu, ktoré v rámci návrhu oprávneného na plnenie umožní, aby súd po predchádzajúcom vyjadrení exekútora uložiť exekútorovi povinnosť poukázať peňažné prostriedky oprávnenému v lehote troch dní od právoplatnosti rozhodnutia. Uvedený inštitút je výrazným prvkom lepšej vymožitelnosti práva, keďže oprávnený bude mať samostatný exekučný titul na plnenie.

25. Z dikcie jazykového vyjadrenia tejto právnej normy „na návrh oprávneného a po predchádzajúcom vyjadrení exekútora“ možno dovodiť, že ide o osobitné konanie končiace sa vydaním „rozhodnutia“, exekučného titulu oprávneného voči súdnemu exekútorovi. Povaha tohto rozhodnutia, ako aj povaha samotného konania sa bude diferencovať podľa toho, či sa osobitný procesný nárok podľa ust. § 36 ods. 13 uplatní ešte v prebiehajúcom exekučnom konaní, alebo po jeho skončení, aj keď v druhom prípade nepôjde o režim nároku v exekučnom konaní, ale o nárok uplatnený všeobecne v základnom konaní. Ak sa hypotéza právnej normy obsiahnutej v odseku 13 uplatní v situácii, keď exekučné konanie stále prebieha (najčastejšie teda pôjde o vymožené čiastkové plnenia, a exekúcia aj samotné exekučné konanie vo zvyšku nároku oprávneného stále prebieha), povaha konania o procesnom nároku oprávneného na vydanie peňažných prostriedkov zadržovaných súdnym exekútorom bude v režime osobitného incidenčného sporu medzi oprávneným a súdnym exekútorom. Incidenčný návrh (vo svojej podstate žaloba) oprávneného bude smerovať proti súdnemu exekútorovi ako procesne legitimovanému subjektu - o vecnej legitímácii tu nemôžeme hovoriť, keďže v tomto konaní nejde o uplatnenie hmotnoprávneho nároku oprávneného, ale o uplatnenie procesného nároku v rámci prebiehajúceho exekučného konania. (ŠTEVČEK, Marek, BUDJAČOM, Milanom. § 36 [Začatie exekučného konania, poukávanie plnenia súdnym exekútorom]. In: ŠTEVČEK, Marek, FICOVÁ, Svetlana, TOMAŠOVIČ, Marek, KOTRECOVÁ, Alexandra, SMYČKOVÁ, Romana, BUDJAČ, Milan, GIBALOVÁ, Janka, HRICO, Roman, BUNČEK, Tomáš, PAGÁČ, Ľubomír. Exekučný poriadok. 2. vydanie. Bratislava: Nakladateľstvi C. H. Beck, 2015, ISBN 978-80-89603-25-1.)

26. Skutočnosť, že na Okresnom súde Košice I prebieha súdne konanie pod sp. zn. 17C/178/2014 začaté v roku 2014 o zaplatenie sumy vo výške 37.521 eura s príslušenstvom, ktoré vo svojom predmete zahŕňa aj sumu, ktorá je predmetom návrhu oprávneného na vydanie pokynového uznesenia v tomto exekučnom konaní, nemôže založiť prekážku litispendencie z dôvodu, že ide o charakterom odlišné konania, ktoré si navzájom nemôžu takúto prekážku založiť. Kým konanie pred Okresným súdom Košice I je samostatným sporovým konaním, v ktorom sporovými stranami sú spoločnosť EX CREDIT, a.s. ako žalobca a ako žalovaný vystupuje M.. N. C.. Konanie o návrhu oprávneného na vydanie pokynového uznesenia je súčasťou exekučného konania, v ktorom sú účastníkmi konania oprávnený EX CREDIT, a.s. a povinný I. G..

27. V danom prípade nemôže ísť teda o totožnosť konania ani s prihliadnutím na okruh účastníkov, resp. strán sporu a ani s prihliadnutím na predmet konania, keď na Okresnom súde Košice I prebieha konanie o zaplatenie a na exekučnom súde prebieha exekučné konanie, resp. exekúcia, v ktorej súdny exekútor vymohol finančné prostriedky od povinného, ktorých poukázania sa oprávnený svojím návrhom na vydanie pokynového uznesenia domáha.

28. Z vyššie uvedených dôvodov súd prvej inštancie nesprávne vec právne posúdil, keď konanie o návrhu povinného na vydanie uznesenie podľa § 36 ods. 13 Exekučného poriadku zastavil z dôvodu existencie prekážky už začatého konania a preto odvolací súd musel napadnuté uznesenie podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušiť a podľa § 391 ods. 1 a 2 CSP vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

29. Bude úlohou exekučného súdu posúdiť návrh oprávneného a po vyjadrení súdneho exekútora vecne rozhodnúť na základe posúdenia, či boli splnené podmienky na vyhoveniu návrhu oprávneného.

30. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).